

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 12.

Honvédtüzérség!

Tisza István gróf az országgyűlésen bejelentette a király rendeletét, mely szerint a honvédséget tüzérséggel egészítik ki.

Ez a föld a feltámadás földje!

Nincs olyan igazságunk, amelyet meg ne öltek volna — és amely föl ne támadt volna halottaiból. Föltámad dicsőségre, a nemzet életerejének bizonyosságára.

A világosi sikon, a komáromi vár alatt, az aradi Golgóthán elvérzett, eltemtetett a magyar állam hadserege, függetlensége, neve is. Sirjuk fölé egy évszázadok óta megkövesedett politikát bengerítettek, nehogy a halottaknak kedvük támadjon feltámadni.

És mégis, megmozdult a föld s megmozdult a kő. A halottak egymás után támadtak újabb, szebb életre.

A magyar állam nevét dicsőségesen hordozzák meg fiai a tengeren túl is. Lakosainak száma folyton növekvőben, gazdasági, politikai sulya emelkedőben. A magyarság kibontja szárnyait s hatalmát szétárasztja a Kárpátoktól az Adriáig. Békésen vagy békétlenül, lassan meghódol előtte minden e hazában.

Csak a honvédség dicsősége, ez a

feledhetetlen drága halott nem támadott fel egészen. Csak a hadsereg emlékeztett még arra a sirköre, mely egykor az egész nemzetet halálra akarta szorítani.

A feltámadás most következett el ezekre.

A magyar hadapródiskolák, honvédség és a honvédtüzérség mellé felállítják a *honvédtüzérséget* is! Teljes, egész hadsereg lesz végre a honvédség is.

Régi, kedves álom!

Lesznek hát utódai Görgey ostromágyuinak, melyekkel Budavárát bevette. Bem apó kedvencz tábori ágyuinak, melyekkel osztrákok, orosz és oláht kivert Erdélyből s Gábor Áron harangágyuinak, a székely hazafiság csodás alkotásainak.

Ti sápadt, ifju diákok, kik 1848—49-ben ott hullottatok el vagy robotgatók győzelemre a harangból öntött ágyukon, nem nem hiába áldoztatók fel tanulmányaitokat, jövőtöket, élteteket. Modern készségben lép helyetekbe új, hatalmasabb, de épp oly hazafias honvédtüzérség.

Kétszáznegyvennégy ágyu, a melyet honvédek irányoznak s a mely Zrinyi Miklós ágyuinak jelszavát hirdeti minden lövésével: Ne bánts a magyart!

A forradalom után Gábor Áron ágyuit összezuzták, szakadékokba dobálták.

Megmozdulnak most ezek a szakadékok. A töredékek összeforrnak s harangzugás közt hirdetik a nagy igazságot:

A magyarok földje, a feltámadás földje!

A lex-Berzeviczyt levették a napirendről.

Budapestről kapjuk a következő értesítést: A szabadelvűpártkör Deák szobájában gróf Tisza István miniszterelnök fogadta a nemzetiségi képviselőket, akik újra és ismét kifejezték aggályaikat az új népoktatási törvényjavaslat fölött.

Ez a tisztelgés nem a véletlen műve volt, hanem előre el volt készítve.

Gróf Tisza István a mostani képviselőházi harcban ugyanis biztosítani kívánja magának a nemzetiségi képviselők támogatását is.

A nemzetiségi képviselők megnyugtatására kijelentette, hogy az új közoktatásügyi törvényjavaslatot egyelőre levették a napirendről.

Most tehát szent a béke és a nemzetiségek támogatása biztosítva van.

Ezzel kapcsolatban azt is jelentik, hogy a horvátországi képviselőket mára sürgönyileg felrendelték a Házba.

Szent János bogarak.

Kétféleképpen lehet világos az ember koponyája. Vagy úgy, hogy a zseniáltság világít keresztül rajta, vagy úgy, hogy üres és a külső fény szűrődik át rajta.

A mi felvilágosodott agyu embereink a napot is homályosnak tartják, de egy lámpát se bírnának világításba tartani szellemi olajjal, de annál inkább át sűt fejükön a divat s valójában nem egyebek, mint a korszellem salakja.

Mikor vallásos a világ szelleme, ez a

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Amszterdami képek.

Írta: Dr. Krüger Aladár.

II. Amszterdami élet.

Éjszak Velenczéje Amszterdám. Viz, mindenfelé víz.

Már a vasuton közeledve Amszterdám felé, érzi az ember a tenger szomszédságát. Amersfoottól kezdve egyszerre megváltozik a holland síkság külseje. Addig a magyar Alföldre emlékeztet végtelenségével és — mily öröm a német föld után — méléán forgó szélmalmaival; innen egyszerre szagatottá válik a síkság s megjelennek a holland föld legjellemzőbb sajátjai: a hosszú, egyenes csatornák. Az alkonyuló napsugár pirosuló csókokká festi őket, melyek behálózzák a tenger közelében az egész hollandiai síkságot. Minél közelebb érünk a tengerhez, annál számosabbak és szélesebbek a csatornák; néhol már magas töltéseket kell

partjaikon emelni, úgy hogy a víz színe félméternyre emelkedik a szárazföld fölé. Természetesen a tenger felől még hatalmasabb töltések emelkednek, úgy hogy ezt a nagy területet a szorgalmas holland nép igazán a víztől hódítja el s a víz fenyegető hullámai közt műveli.

A mint javában csodálkozunk az emberi munka ily hatalmas eredményein, egyszerre, mintha valami mozgó fényképet szemlélénk, eltűnik a síkság minden csatornájával együtt s vonatunk emeletes házak közt robot, közben elsuhanva egy-egy nyilegyenes, széles utca előtt. Ez már Amszterdám!

Dobogó szívvel indulunk neki az amszterdami életnek; ez már egészen más világ, mint a minőben eddig éltünk.

A mi legelőször feltűnik: az ablakok. Minden házon egyforma magasra vannak az ablakfüggönyök lebecsátva, körülbelül $\frac{2}{3}$ magasságra. Ez ott olyan általános illemszabály, mint a kopogtatás. Nem is valamire való ház, a hol nem $\frac{2}{3}$ magasságban van a függöny; az ilyen nem »fatsoenlyk« (finom). Ezek az ablakok egyéb-

íránt oly keskenyek, hogy csak egy-egy tábla szélesek s fölfelé nyílnak. Ezért az amszterdami háziasszony csak belülről mossa vagy mosatja maga az ablakát: kívülről egy nagy ablaktisztító vállalat emberei gondozzák az ablakokat, végigjárva hatalmas latorjákkal minden nap egy-egy-udvart.

Egyáltalán az utcának más más a jelentősége a holland fővárosban, mint nálunk. A város 10—16 méter hosszú czölöpökön épült fel s így drága a hely. Hogy fogalmat nyerjünk a felhasznált czölöpök mennyiségéről, elég megemlíteni, hogy egyedül a központi indóház 750,000 czölöpön nyugszik. Természetesen ez az alap nem valami biztos s bár igyekeznek jó mélyre, a tőzegrétegen tul beverni a gerendákat, évek multával elkorhadnak s a házak bedőlnek. Mikor ezt fölemlítettem hollandiai ismerőseimnek, azok csak mosolyogtak.

— Baj is az. Felépítjük újra. Elég gazdag a holland ember.

Nem is nagyon izgatja hát a flegmatikus német alföldit, ha fővárosa házainak fele egé-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, lélegzőszervek hurutos bajainál** ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.—kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti czéggel legyen ellátva:

Sirolin

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

480.

tömeg csinálja a fanatizmust, mikor forrong, ezek a sansculottek, mikor zsarnok ezek a zsoldosok és mikor liberális, hát ezek a szabadkőművesek.

Nincs soha önálló gondolatuk, de tulzása visznek minden divatos eszmét, anélkül, hogy lényegét értenék.

Ime a sz. János rendje szerinti páholy testvérek, a sötétben világító János bogárkák se különbek a többi sz. János bogárnál. Szörnyen árasztják a fényt az ő sötét odúikból, de ha megcsipi őket az ember, látja, hogy csak pondrók és a fény nem agyukból jön, hanem a potrohukból.

A szabadkőművesek nem a gondolat szabadságát kívánják, hanem csak saját érdek harcaik szabadságát.

Saint-Cyri parancsnokság. A francia Nagy-Orientstől. Páris, 1901 július 13. Nagyon kedves Vadeкарd testvér, (Très cher Frère, rövidítve T. C. F. Vadeкарd), küszöbön áll a saint-cyri-i parancsnok helyének betöltése, mert ez legközelebb egy dandár-parancsnokságát fogja megkapni. A tábornok fölkért engem, hogy öntől szerezzek értesítéseket a következő tábornokokra nézve:

1. Laplace tábornokról, a ki a negyedik dragonyos-divízió parancsnoka Szedanban. Az előzetes jelentések alapján azt hisszük, hogy az illető köztársasági érzelmű. Nagy szolgálatot tenne nekünk ön, ha megerősítene bennünket e föltevésünkben, hogy van-e reális alapja. Ön szintén kérhet fölvilágosítást róla Saint-Mihielben, (ha módjában van, mert egészen mostanig ott szolgált tábornoki minőségben);

2. Lecotte tábornokról, a 8. gyalogdandár parancsnokáról Saint-Quentinben;

3. Herson tábornokról, a 64. gyalogos dandár parancsnokáról Albiban. Ez a név már rajta volt azon a listán, melyet ön tőlem kapott és önnek már módjában volt tudakozódnia. Nem siethetne híradásával?

A kérdés fontos, láthatja. Passerieu tábornok utódnak van elég teendője Saint-Cyriben s nagy szükségünk van rá, hogy e helyre antiklerikális és köztársasági érzelmű férfit tegyünk. Szíveskedjék nekünk részletes adatokat közölni e három tábornokról. Nekünk és a köztársaságnak tesz vele szolgálatot. Köszönetem kifejezésével stb. aláírva Mollin. Utóirat: A

tábornok örülne, ha lehetőleg sok információt kapna.

Mollin kapitány e levelet André megbízásából írta. A kért tudósítások csakhamar beérkeztek. Hersonról a «Tökéletes Barátság» nevű páholy köréből jött értesítés Albiból. Ransire testvérnek nem volt módjában személyesen megismerkednie a tábornokkal, csak közös ismerőseik révén szerezhette hirt róla. Ezek szerint Herson klerikális republikánus, hívő katolikus, de türelmes és magába zárkózott. Fiát a lyceumba, leányát a kollégiumba járattja. Mind a kettő állami intézet. Ransire-val közölték egy beszédét, melyet 1900-ban mondott, mikor a leányiskolában a jutalmakat osztották ki. Ebben a beszédben gyakran fordul elő Isten neve. Katonáival nagyon jó és barátságos, fegyelemre és a köztársasági intézmények tisztelére neveli őket.

Ez az információ tömegesen intézi el száznál több katona sorsát, és a nagy számhoz, de meg a tiszték kisebb rangfokához képest is csak néhány jelzőre szorítkozik:

Lienard, tüzérezredes, ultraklerikális. Gyermekeit a jezsuitáknál neveltetti.

Paul, az ütég főnöke, naczionalista és liberális.

Mandrillon, tüzérkapitány, tulzó naczionalista, keresztül-kasul jezsuita.

Teschmann, tüzérkapitány, naczionalista, sürün eljár az Arnould-kávéházba, csak az Echo de Páris, az Eclair, az Intransigeant-t olvassa, a Debats-t járattja.

Thubant, tüzérkapitány, jelentéktelen, jó fiu, liberális.

Cuvillet, tüzérkapitány, nagyon türelmes, tisztességes ember, nincs politikai meggyőződése.

Hauser, tüzérhadnagy, szabadkőműves, nőlen, nagyszabásu elme.

És ez így folytatódik, ugyanebben a rövid, de sokatmondó stílusban. Csak a jegyzetek közt akad még néhány figyelemreméltó. Néhány tisztról közlik, hogy gyermekeik a Saint-Szigisbert-iskolába járnak az apáczákhoz; egy tüzérparancsnok felesége saint-sébastieni plébániának kézimunkát csinált, Bégassieére tábornok pedig jó barátságban él Nancy püspökével.

No! hát ennél gyalázatosabb okmány még nem került világosságra, a humanizmus bárány temploma, a sötét páholyból. Az információ szerint is, komoly, alan-

tásaival jól bánó, képzett katona, nem lesz vezetője egy katonai nevelő intézetnek, mert egyszer, gyermekek előtt, vizsgadíj kiosztásnál sokszor említette az Istent.

Ilyen nyomorultan aljas, spiczli rendszert még nem látott a világ.

Hol van itt a gondolat szabadság, a lelkiismeret szabadság, a szólás szabadsága?

Hol van a humanizmus, mikor államot képeznek az államban s az államkabinet a páholy direktíváit várja? Micsoda kamarilla az, mely a felelős kormány álarcza alatt felelőtlenül kormányoz a sötétből, anélkül, hogy csak sejteni is lehetne, hogy micsoda szemenszedett banda az a spiczliskedő páholy szövetkezet? Volt-e valaha ilyen privilegiuma a gyűlölettel emlegetett rendeknek?

Most már érteni lehet, hogy mire való a szabadkőműves titkolózás. Mire az ablak nélküli sötét páholyzóba, mit érnek a gimplik számára lépnek használt nagy frázisok.

A sz. János bogárkák hát levannak leplezve. Látjuk, hogy ronda pondró csak s a fény nem a fejéből, hanem a potrohából sugárzik, önérdeke védelmére hangoztat soha komolyan nem vett humanitárius frázisokat.

El kell taposni a férget, mert kártékony és — utálatos.

Nők az alkotmányban.

Hentaller Lajos érdekes határozati javaslatának, melyben azt kívánja, hogy a képviselőválasztási jogok terjedjenek ki a nőkre is, eddig tiz aláírója van. Az indítványozón kívül dr. Nesi Pál, dr. Benedek János, Boda Vilmos, Pozsgay Miklós, Thaly Ferencz, Gál Sándor, Lukács Gyula, Barabás Béla és Horváth Gyula írták alá.

Az indítványnak az az indokolása, hogy ma a nő éppugy megszerzi az egyetemeken az

szen meggörbült, minden hónapban bedől egy-két ház s a legszebb házsorok közt egy-egy romhalmaz közepette gőzbakkal verik az új czölöpöket. Elég gazdag a holland ember.

Az igaz, hogy nem is kerülhet tulságosan sokba egy ház felépítése, olyan kicsiny valamennyi és a melyeknek 15 lépés a homlokzata, az már nagy épületszámba megy. Fölfelé 3—4 emeleten tul nem igen emelkednek s egy utcán a házak egy magasságban, egyformán épülnek. Kapu helyett kis ajtaja van mindeniknek s az emeletre a tárgyakat az utcáról, kötél segítségével szállítják. E célból minden ház padlásáról kinyulik az utcára egy-egy hatalmas csiga. Természetes, hogy ezek a fölemelek is elősegítik a falak bedőlését.

Ilyen szük házakról az élet nagy része az utcára szorul.

Ezek az utcák azonban már némileg Velenczére emlékeztetnek. Felülről körülbelül valami óriási legyezőnek a benyomását gyakorolhatja Amszterdám a nézőre vízrendszerével. A belvárost egészen körülhúzza a Singelgracht (Singel = cingulum, öv) nevű csatorna, melylyel párhuzamosan, a tengertől kiindulva s a

tengerhez visszatérve, haladnak még más kisebb gracht-ok, így a Prinsegracht, Reizensgracht, Henengracht. A grachtok félköreit zeg-zugosan átszeli a széles Amsted folyó, melytől a város nevét is vette és azonfelül kisebb-nagyobb csatornák, úgy hogy a főváros mintegy 50 szigeten épült fel. Igazi éjszak Velenczéje, azzal a különbséggel, hogy a holland nagyon kevés házat épített közvetlenül a víz partjára s így a csatornák mentén két oldalt utcák vannak. A Singelgracht és a tengerpart melletti utcákat Kade (Gasse), a többieket Straat (Strasses szóval jelölik.

Kikötő város lévén, egészen más itt az élet mint nálunk. A nappal központja az ebéd, nyugati mintára este 6 órakor van. Ehhez képest az emberek későn kelnek, későn fekszenek, de mert kevesebb időt töltenek evéssel, többet is dolgoznak nappal, mint mi. Reggel 10 órakor még a fehérbóbitás szobaleányok éppen csak kezdik a szőnyeget porolni — kint az utcán s láttam olyan házakat is, ahol déli harangszókor javában törülgették, anélkül, hogy valaki a háziasszonyt Mátyás király lustái közé számíttaná. Az elegáns látogatási idő is 12—2 óra

közt van. Határozott kényelem a hölgyek részére.

Kényelem dolgában egyébként nincs okuk panasza a bájos holland nőknél. Például, hogy egyebet ne említsünk, az amszterdami háziasszony soha sem jár piacra, abból az egyszerű okból kifolyólag, mert Amszterdamban nincs piac. A gyümölcsöt, zöldséget, tejet, vajot, virágokat, szenet, fát utcai elárúsítók, straatvender-ek könnyű, széles taligákon taszigálják, húzgálják utcáról utcára, közben örületes sebességgel hadarva és torkuk szakadtából ordítva mi minden jót lehet vásárolni náluk. Kiabálásuk még érthetlenebb, mint a mi drótos és ablakos tótjainké. Egyszer megkérdeztem egy vendéglőst, mit kiáltott az ablakunk alatt éppen elaligázó gyerek? A vendéglős őszinte meggyőződés hangján válaszolt:

— Azt, uram, talán ő maga sem tudja.

Ha ő nem is, de érti a szolgáló. Az amszterdami uri nő sohasem ereszkedik le a straatvenderhez, hanem a szolgálóját, meissjejt küldi bevásárolni. A bevásárlás közben a meissjejt, azt hiszem, még nagyobb polgári hasznót tesznek zsebre, mint a mi cselédeink; nemcsak

FIGYELEM!

MAGYAR DIVATCSARNOK Szent-László-tér, (Kis-piacz) SASKAPU MELLETT.

Költözködési Idényre. Butorszövegek, függönyök, szőnyegek, starrok! Sehol oly nagy választék és olyan bámulatos olcsó árak! Mindennemű rőfös és rövid árak!

20 ctmtr. széles gyapju czibelin mtr. 88 kr.

Tisztelettel:

MAGYAR DIVATCSARNOK.

okleveleket, mint a férfi, a nők nemcsak nagy kiterjedésű gazdaságokat vezetnek, de országok, világrések sorsát is intézik s így kétség nem fér ahhoz, hogy az összes emberi jogok, politikai, polgári, társadalmi és gazdasági jogok éppugy megilletik őket, — mint a férfiakat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 12.

A képviselőház folyosói ma szokatlanul korán teltek meg. Már az éj folyamán, kávéházakban, szerkesztőségekben és más társas helyeken elterjedt a hír, ami nyilván a politikai klubokból eredt, hogy a képviselőház szombati ülésén nagy szenzáció lesz. A kormány valami nemzeti vívmányt fog bejelenteni és pedig oly formában, hogy Bolgár Ferencz által meginterpelláltatja magát és az arra adott válaszból fogja nyilvánosságra hozni a nagy eseményt.

Mi lesz ez a vívmány? Ezt találgatták mindenütt. És valami hihetetlenül ostoba hír kezdett szárnyra kapni, amit aki meghallott, gyanús mosolygással fogadott és gyanús szemmel nézegette a hír elmondóját, mintha valami kerék hiányoznék a gépezetéből.

— Holnap délelőtt — szólt titkoatosan a nagy hír kolportálójá — a kormány befogja jelenteni, hogy az új hadihajót, melyet most építenek, a király Kossuth Lajos nevére fogja kereszteltetni!

Az embereknek elállt a szavuk a nagy csodálkozástól, majd hasonló titkozatossággal felelték:

— Az kérem teljesen lehetetlen!

— Miért volna lehetetlen?

— Hát kérem azért, mert most csak — ágyunaszádót építettünk.

A Ház folyosóján ma reggel már két féle verzió keringett, az egyik, hogy a kormány befogja jelenteni a két éves katonai szolgálat-

nak már a jövő évben való megkezdését, a másik, hogy a bejelentés tárgya a honvédségnek tüzéséggel való ellátása lesz.

Az ülés megkezdése előtt még nem tudták biztosan, hogy interpelláció vagy napirend előtti felszólalás alakjában fog ez megtörténni és azért megesett az a ritka dolog, hogy az elnök telt ház előtt nyitotta meg az ülést. Csakhamar elszlott minden kétely, mikor az elnök felolvastatta a bejegyzett interpellációkat, köztük Bolgár Ferenczét a véderő ügyében.

Ez a nagy általánosságban bejelentett interpelláció nem magyarázta ugyan meg, hogy mi lesz a vívmány, de mintha több világosságot vetett volna a kérdésre a Rakovszky bejegyzett interpellációja.

Rakovszky a két éves katonai szolgálatról jegyzett be interpellációt s mikor ezt felolvasták, Rakovszky és szomszédai nevetve kiáltották:

— Meg lesz! Meg lesz!

Tisza miniszterelnök maga is elnevette magát, amiből sokan azt következtették, hogy — mégse lesz meg.

A folyosón persze csak erről van szó. Gyanús kíváncsisággal kommentálják:

— Hiszen jó a tüzéség, de azért még sem lövünk bele az alkotmányunkba értel — vélekedik Rákosi.

Kossuth Ferencz körül egész csomó 48-as képviselő évődik egymással.

— Na Lajos, mi lesz az elnök fülével? — kérdi Boda Olaytól.

— Hát mi lenne! Amit mondtam megmondtam! — jelenti ki az öreg kurucz.

— És a honvédtüzéség? Hát ez kutya? Szent lesz most már a béke!

— De hiszen az ördög sem látta, hogy annak, aki meggyógyítja a tyukszemeket, odaadjam a ballábamat érte.

Az ellenzéken természetesen általános az a vélemény, hogy akármicsoda nemzeti követelés teljesítése fejében sem lehet szó arról, hogy a

házzsabályok miatt támadt nemzeti ellenállásnak gyengülne az ereje.

Ezután megkezdették a házzsabályrevízió tárgyalását.

Elnök: Perczel Dezső.

Elnök: bejelenti, hogy az interpellációs könyvben öt új interpellációt jegyeztek be. Apponyi Albert gróf a békekongresszus tárgyában. Bolgár Ferencz az új véderő-törvény tárgyában. Polónyi Géza és Rakovszky István ugyanebben a dologban. Zichy Aladár gróf egy népgyűlés tárgyában.

Tekintve, hogy Lengyel Zoltán szerdáról elmaradt interpellációját ma adja elő, azért javasolja, hogy a Ház az interpellációkra egy-egyed egykor térjen át.

Napirend szerint következik a

házzsabályrevízió

tárgyában a miniszterelnök által beadott indítvány folytatóságos tárgyalása.

Kapotsffy Jenő: Csatlakozik Kossuth Ferencz határozati javaslatához. Rámutat arra, hogy a miniszterelnök most a közvéleményben iparkodik magának többséget teremteni, holott egész pályafutása alatt fitogtatólag ignorálta a közvéleményt. Az egészséges közszellem azonban nem engedi magát félrevezettetni semmiféle mesterkedés és hamiskodás által; mert nyilvánvaló mindenki előtt, hogy a tervbe vett revízió nemzetellenes merénylet.

Szemére veti Tiszának, hogy a hadsereg kérdésében még azoknak a nemesi jogoknak is ellenszegült, amelyeket a 67-iki törvény biztosított. Egész politikai pályafutása a miniszterelnöknek azt bizonyítja, hogy ő az összbírodalmi politika malmára hajtja a vizet és minden szolgálatot kész megtenni és mindent képes feláldozni a császári udvarnak, cserében a hatalomért. (Ugy van a baloldalon.) A miniszterelnök abban téved, hogy hamis tételt állított fel és ebből vonja le a látszólagos igazait. Fejtegeti, hogy ha egy hazafiatlan többség megváltoztatja a házzsabályokat, gyengülnek, elernyűlnek kell lennie annak a nemzetnek, ha ezt a többséget ezután is túri. (Igaz! Ugy van, a szélsőbaloldalon.) Hangoztatja, hogy a nemzet nem fogja jogait feladni s nem dják ők fel a kisebbség sem jogait, mert a feladott jogokat nem lehet többé visszaszerezni, de a jogtalanul, erőszakkal elvett jogokat visszaszerezhetjük. (Igaz! Ugy van a szélsőbaloldalon.) Visszaautasítja a javaslatot.

Sághy Gyula beszéde.

Sághy Gyula: Bár nem tagadja, hogy a legutóbbi időben merültek föl jelenségek, amelyek a házzsabályok esetleges módosítását tették szükségessé, mégis nincsen azon helyzetben, hogy a miniszterelnök indítványát elfogadhatná, mert az nemcsak hogy nem hozná meg a várt eredményt, hanem még, csak jobban elmérgesíti a viszonyokat. Nem a házzsabályrevízióra, de mélyrehatóbb betegség megszüntetésére van szükség. A miniszterelnök azonban nem helyesen kezeli a betegséget és úgy jár, mint a rossz sebész, aki csak azt a sebet akarja eltávolítani, amely csak a testi szépségnek árt, de azt, amely a nemzet kárára van, észre sem veszi. (Tetszés a bal- és szélsőbaloldalon.) Rosszul hivatkozott a miniszterelnök Anglia példájára, mert ott ugyan megerősítették a házzsabályokat, de a választói jog reformjánál előbb megszüntették a választási visszaéléseket és lehetővé tették az igazi nemzeti akarát megnyilatkozását. Ott tehát rendezett parlamenti viszonyok vannak, nem úgy mint nálunk, ahol a kormánynak hivatalos jelöltjei vannak és azok érdekében nemcsak erkölcsi áldozatot hoznak,

azért, mert Amszterdámban az élet még drágább, mint nálunk s így több az alkalom a felszámításra, hanem a szép háziasszonyok elegáns kényelmessége miatt is.

A kényelemre sokat adnak a hölgyek. Amint egy hölgy vendéglőbe megy, rögtön számolyt hoznak lába alá. Anélkül, hogy bármi okbeli kapcsolatot keressék a számoly és a láb közt, följegyzésre méltó, hogy a nagyon szép holland nők nagyon nagy cipőt hordanak.

De meg is kell becsülniök a holland vendéglősöknek a nőket, mert ők a vendéglőik egyedüli ékességei. Néhány igen fényes vendéglő kivételével a többi amszterdami »Restauration« meglehetősen szegényes kinézésű; még a főbb utcákon is van olyan, hogy lépcsőkön kell lemászni bele s mindössze 4-5 asztal fér el benne. Ha a hollandus is olyan kényelmesen szürcsölgetné a sört, mint egy-egy bajor Stammgast, az amszterdami vendéglős épen egy-két óre tönkremenne.

Valami sok pártolást az amszterdami vendéglők különben sem érdemelnek. Van egy

néhány, ahol igen jól lehet étkezni, ha igen jól tud az ember fizetni is. De egyébként a többiek messze állanak azoktól a kedélyes német vendéklőktől, a hol az ember egy márkából valósággal fényűzést csinálhat. Drága, de nem valami jó vendéglői élet, ami egyebek közt a tenger közelsége miatt is van. Még a bécsi szeletre is — halat tesznek. Olyasféle szerepet játszik ott a hal, mint nálunk a paprika, vagy a németnél a — margarin

A következő kor gyermekei épen úgy megcsodálhatják ezeket a behalazott szeleteket (Ha valaki megőrzi őket), mint mi megcsodáljuk a régi fenmaradt gyönyörű evő- és ivó-eszközöket. Micsoda különös dolgokat ehettek és ihattak a mi őseink, ha már a poharuk és tányéruk is ilyen különös?

Talán seholy annyi régi remek pohár nem látható, mint Amszterdámban, a Rijks-Muzeumban. Ezek a serlegek ötlenek legelőször az ember szemébe, nem csoda, ha ezekről beszél első sorban, a ki ezt a hatalmas muzeumot látta.

(Vé.e köv)

Nem új mégis mindig új

az, hogy női ruházat valamint férfi fehérnemű cikkek bevásárlásánál rendkívül sokat megtakaríthat, ha a beszerzési forrásokat ismeri miért is ajánlatos felkeresni

Telcser Mátyás

divatruházat ZÖLDFÁ-utca és SZENT LASZLÓ TÉR

ezég ma oly módon áll, hogy a legkényesebb izlésnek is megfelel és ár tekintetében 50%-al olcsóbb mint bárhol.

Remek választék kész blousokban. Luisine selymek mtr. 53 krtól. 140 czm. széles czibelin frt 1.50 helyett 34 kr. 1000 drb ágy elébe való szőnyeg 29 kr.

de an, a támogatást is adnak. Legutóbb egy képviselő maga bevallotta, hogy idegen pénz szerepelt a választásokon. (Felkiáltások a baloldalon: Szégyen! Gyalázat!)

Molnár Jenő: Ezt a gazt kellene már el-söpörni!

Sághy Gyula: Bár a legutóbbi időben történt a kuriai bíraskodással némi javítás a választási eljárás terén, de sajnos, nincs semmi garancia azért, hogy a jelen kormány azt a törvényt meg ne sértene a jövőben, mint ahogy eddig megsértett még minden garanciális törvényt. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) A miniszterelnöknek előbb meg kell teremtenie nálunk az Angol parlamentárizmust, akkor lehet házszabályrevíziót csinálni, de előbb nem szabad tojástánczót képezni tényekkel előállni. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Tisza alkotmányunkat akarja elkönfiskálni, de miként a multban, úgy sikerülni fog most is megvédeni azt. Csatlakozik Günther határozati javaslatához. (Helyeslés baloldalon.)

Az elnök öt perczre fölfüggeszti az ülést.

Az interpellációk.

A szünet után mindenki betódult a terembe, várva Bolgár Ferencz interpellációját. Már általánosan beszéltek, hogy Tisza válaszában a honvédségnek tüzéséggel és műszaki csapatokkal való ellátását fogja bejelenteni.

Előbb azonban Lengyel Zoltán interpellált a vasuti segédfekezők nyomorúságos fizetése és terhes munkája dolgában. Szégyenletes ember-uzsorának mondja azt. A miniszter nem felelt.

Ezután következett a mai nap eseményei:

Bolgár Ferencz szólalt fel.

— Halljuk! Halljuk! Hangosabban! — kiabál a baloldal.

— Nem nevezhető ágyudörgésnek a hangja — mondja Rákosi Viktor.

Bolgár Ferencz azt a kérdést intézi a miniszterelnökhöz és a honvédelmi miniszterhez, hogy mily stádiumban van a véderőrevízió kérdése? (Derűtség a baloldalon.) Nyilatkozzék a véderő leszállítása dolgában, a két éves katonai szolgálatról.

Az új véderő törvény.

Tisza István gróf miniszterelnök: (Halljuk! Halljuk!) A honvédelminiszterrel egyetértőleg azonnal akar felelni. Mindenki helyeselni fogja, ha a kormány örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy e kérdésben feleljen. A véderő revízió tárgyalása előhaladott stádiumban van, de befejezve nincs. Az új véderő revíziója a két évi szolgálat alapján készül s csak a lovasságra s a tüzéségre s tengerészetre nem terjed ki. (Helyeslés jobbról.) Hogy emberanyagban mikép pótoljuk, még nem tudjuk, de a hadügyi kormány azon van, hogy tulságos teherrel ne járjon.

Kiáltások balról: Felemelt létszám.

Tisza miniszterelnök: Természetes, hogy a 3. korosztály helyett 2 korosztály kell, a létszámnak emelkednie kell.

Ezért kell a házszabályrevízió! — kiáltják balról.

Tisza István gróf: A hadügyminiszter a nyáron értesítést küldött a kormánynak, hogy anynyi honvéddadosztály tüzezeredet fognak felállítani, ahány honvédgyalogdandár van. A magyar honvédség fejlesztését semmi bizalmatlanság nem akadályozta, A honvéd tüzéség felállítása elvi tekintetekbe nem ütközik s eddig is csak célszerűségi szempontokból elleneztek.

Báró Kaas Ivor: Több pénz, több katona kell! (Zaj.)

Tisza István gróf: Nem akar görög tüzes tüntetést rendezni. (Zaj. Eljenzés, taps jobb felől.)

Bolgár Ferencz: A két éves katonai szolgálati idő és a honvédtüzéség felállítása mutatja, hogy a kormány magyar nemzeti politikát folytat. A miniszterelnök válaszát örömmel veszi tudomásul.

Gajáry Géza: Éljen a király! (Zajos eljenzés.)

Polónyi Géza a kérdés feltevéséhez szól. Válaszának szét a két dolgot. A két éves katonai szolgálatra vonatkozó kijelentést nem veszi tudomásul, de a honvédtüzéség felállítására vonatkozó részt igen.

Kossuth, Rakovszky hasonlóképen nyilatkoztak.

Bánffy, Rakovszky, Zboray, Hock János a tüzéségre vonatkozó kijelentést is tudomásul vették.

Gróf Zichy Jenő a gyülekezési jog megszorítása tárgyában interpellált.

Tisza István gróf kijelenti, hogy gondoskodik, miszerint a munkás gyűlések megtarthatók legyenek.

Ezután Polónyi Géza állott fel szólásra, mire az egész kormány párt kivonult a teremből. Polónyi a hadsereg levelezése és a vezényleti nyelv elrendéséről beszélt. Ezt kívánja az ellenzék. Ezt nem áldozzák fel ajándékokért. A harczot folytatni fogják.

Ezzel az ülés véget ért.

A keletázsiai háború.

Osztrák segély.

Bécs, november 12. Az osztrák Vörös Kereszt szövetségi vezetősége egyhangulag elhatározta, hogy részben készpénzben, részben kötszerekben és egyéb szükséges anyagokban 100,000 koronát ajánl fel közösen a japán és orosz Vörös Keresztnek.

A hulli eset.

Pétervár, november 12. Ugy Oroszország, mint Anglia a hulli eset megvizsgálására alakítandó bizottságba egy-egy jogtanácsadót is küld. Orosz részről e szerepre Taube bárót szemelték ki, a ki a külügyminisiteriumban van szolgálatban.

A helyzet Port-Arthurban.

Csifu, november 12. Kinaiak, akik Lautisanból ideértek, beszélnek, hogy a port-arthuri helyőrség összesen csak kilencz ezer ember. Az oroszok helyzete most már teljesen tarthatatlan. Valamennyien tisztában vannak már azzal, hogy menekülés nincsen. Miután Stössel tábornok a kért fegyverszünetet nem kapta meg, bizonyosnak tartják, hogy kapitulálni fog, mert minden további ellentállás hiábavaló.

London, nov. 12. Tokióból távtraiozzák, hogy Nogi tábornok hivatalosan jelentette, hogy Port-Arthur bombázása közben vasárnap egy arzenált is tűzbe borítottak. Egy löporraktárt is a levegőbe röpítettek.

Port-Arthur kapitulációja.

London, nov. 12. Rómából jelentik, hogy odaérkezett tudósítás szerint Stössel és Nogi megegyeztek a kapituláció feltételeit illetően és így a kapituláció minden pillanatban várható.

Alexejev Péterváron.

Pétervár, nov. 12. Alexis Alexandrovics nagyherczeg ma fogadta Alexejev helytartót.

Osata Mukden körül.

Párl, november 12. (Saj. tud. táv.) Tokióból érkezett sürgönyök szerint Mukdentől 10 mértföldnyire elkeseredett harcz folyik. Mindkét fél erősen tartja állását.

A balti flottát megtámadják.

London, nov. 12. (Saját. tud. táv.) A balti flotta parancsnokát figyelmeztették, hogy az egyiptomi vizeken a japán hajók meg fogják támadni.

Nem sikerült támadás.

Pétervár, nov. 12. (Saját tud. táv.) Czararov tábornok jelentette, hogy a japánok három oldalról megtámadták az oroszok által elfoglalt Szucsiatungot, de az oroszok a támadást visszaverték.

UJDONSÁGOK.

Városatya választások előtt.

Három évenként megnyílik az alkalom, hogy a város polgárai érvényesítsék akarataikat arra nézve, kiket biznak meg, hogy képviselőikben intézzék a város ügyeit.

Minden három évben ugyanis kilép a választott törvényhatósági tagok fele, akik helyét alkotmányos uton töltik be. Jogot ad a törvény arra, hogy azokat, akik kilépnek, újból felruházzák bizalmukkal, vagy helyettük másokat ültessenek be a közgyűlésbe.

Ez év végén 30 városatya széke üresedik meg; és pedig

Olasziban

uj választás alá kerülnek:

Bozóky Béla
Frankó Endre
Kaczián Károly
Mezey Mihály
Óváry Lajos
Stark Gyula

Csák Máté
Hlatky Endre
Dr Konrád Márk
Dr Molnár Imre
Ritoók Zsigmond
Rác Mihály

Ujvároson:

Bertsey György
Daday József
Dr Grosz Menyhért
Milibák József
Dr Sarkadi Lajos
Széles Lajos

Czeglédy Jeremiás
Déry János
Dr Kornstein Lajos
Id. Nagy Lajos
Sulyok István
Weisz Károly

Váralja-Velenczén:

Dr Dési Géza
Gábel Jakab
Reismann Mór
Weisz Mór

Fuchs Mór
Dr Kurländer Ede
Szmekta György
Berger Dániel (elhalt).

A választási mozgalmak már megindultak egyes körökben, de a politikai pártok még nem indították meg az előkészületeket a választási küzdelemre.

Legjobban mozognak eddig a velencei népkör tagjai, magántisztviselők és a demokraták, azonban ezek nem visznek döntő szerepet a választási küzdelemben, csupán csatlakozásukkal elősegíthetik egyik vagy másik párt győzelmét.

A választás egy hónap múlva, december hó 18-án megy végbe, tehát már elérkezett az ideje, hogy komolyan foglalkozzanak a választással.

A régi városatyák természetesen igyekeznek, hogy újból bejussanak a törvényhatóságba, de mint mindég, ezuttal is sok az új főka. Vannak igen tiszteletreméltó jelöltek az ujak között, de bizony az eddig felszínre hozottak

közt igen sok az önjelölt és az »akarnok«, a kik minden jogczim vagy érdem nélkül szeretnének bejutni a zöld asztalhoz.

Még csak a kezdetén van a mozgalom, ezért neveket nem említünk ezuttal; de a választás közeledtével élénk figyelemmel kísérjük a választási előkészületeket.

*** Az aradi gör. kel. püspök Nagyváradon.** Nevezetes vendéget kaptak tegnap délelőtt a nagyvárad-i gör. kel. egyház és hivei. Körükben időzik egyházfőjük, Papp I. János aradi gör. kel. püspök. A püspök kíséretével a délelőtti alföldi vonattal érkezett meg. A peronon Mangra Vazul püspöki helynök fogadta a helybeli román intelligencia számos férfival. Papp I. János püspök a tegnapi nap folyamán a város számos előkelőségénél tett tisztelgő látogatást, melyet ma folytat. A püspök ittléte alatt Mangra Vazul vikárius vendége.

*** A Pázmány-Egyesület ülése.** A katolikus írók és hírlapírók Országos Pázmány-egyesülete tegnap délután fél 5 órakor választmányi ülést tartott a budapesti Katolikus Kör házában. Az ülést Margalits Ede dr egyetemi tanár a Pázmány-egyesület elnöke nyitotta meg. Az elnök üdvözlővén a tagokat, bejelentette, hogy az októberi választmányi ülés óta új alapító-tagok lettek a rendes 400 korona alapító-tagdíjjal: Karsch Lollion dr nagyvárad-i és Rada István dr veszprémi kánonok, s jeles egyházi írók. Pártoló tagokul beléptek az egyesületbe: a szanyi, nyiregyházi és szomolányi esperesi kerületek. Ezután az elnök a katolikus liceumok tartásának rendkívül fontos ügyéről emlékezett meg hosszabb és szép beszédben. Reámutatott arra, hogy milyen fontos az, hogy a katolikus akciók minél mélyebb alapot nyerjenek, ez pedig csak akkor történhetik meg, ha a katolikus írók tudósok a tudomány és ismeretek terjesztésével ébresztik fel a katolikus öntudatot s szélesítik a katolikusok műveltségét. Elnök jelentette továbbá, hogy a vidékről felszólítást kapott az irányban, hogy a váci, pécsi, nagyvárad-i, egri katolikus liceumi előadások mintájára előadások rendeztessenek. Hogy a Pázmány-egyesület elnöksége megfelelőhessen a felszólításoknak, hogy e fontos ügyet valóban vezethesse, elnök felhívta a tagokat, hogy jelentkezzenek a felolvasások tartására. Az elnökség ez uton is felhívja a Pázmány-egyesület fővárosi tagjait, hogy az elnökségnél jelentsék be, ha a vidéken felolvasás tartására vállalkoznak, a vidéki tagokat pedig hasonlóképen felkéri, hogy jelentsék be azt a szándékukat, ha akár a fővárosban, ha akár a vidéken az ily előadások tartását elvállalják.

Ezután az elnök bejelentette, hogy a Pázmány-egyesület az Immaculata jubileum alkalmából november 27-én kirándulást rendez Mária-Radnára. Az elnök felkérésére Kiss János dr praelatus előadta az ügyet. Dessevoffy Sándor csanádi püspök kegyesen fogadta e tervet s közreműködését, sőt személyes megjelenését is kilátásba helyezte. A mária-radnai házfőnök pedig örömmel látja az érkezőket s fogadtatásukról is gondoskodik. Az ünnepi misét Várady A. Lipót cz. püspök, a szentbeszédet pedig Kiss János dr fogja tartani. Az elnökség ez uton is felkéri a bucsujáráson részt venni óhajtókat, hogy legkésőbb november 23-ig jelentkezzenek az elnökségnél. Kedvezményes vasuti

jegyekkel történik az utazás. Az elszállásolásról pedig az elnökség fog gondoskodni. Az indulás Budapestről szombat délután történik, de este is lehet indulni. Az ülés végén új rendes tagokat vett fel a választmány. A választmányi ülés után a segítő-alap igazgató bizottsága tartott ülést, mely több segélykérés ügyét intézte el. A bizottság Zellinger Vilmos dr pénztáros jelentéséből megállapította, hogy az egyesület aránylag bizony még mindig csekély erejéhez képest is már az idén 2523 korona segítséget és segélykölcsönt adott bajba került tagjainak.

*** Előadások vetített képekkel a keresk. iskolában.** A növendékek szellemi látóköre s általános ismereteik fejlesztésének igen helyes módját találta ki a felső kereskedelmi iskola igazgatója és tanári kara. A budapesti »Mária« magyar tudományos egyesülettel lépett ugyanis az igazgató érintkezésbe, és ez készséggel engedett át az iskola használatára vetítógépet megfelelő képekkel. Hetenkint átlag kétszer rendeznek előadást, kizárólag növendékeik részére. Hogy a látottak maradandóbbak legyenek a növendékek emlékében, minden előadás szövegét külön füzetben kapják meg az előadáson résztvevő növendékek. A műsor igen gazdag s gondosan válogatott. Így pld. Vörösmarthy Mihály élete, Az Alduna és vidéke, az Alpeseben és a Rajna völgyén, a főváros stb. Az előadásokat az ifjusági segélyző-egyesület javára tartják, csekély belépti díj mellett, melyért a növendékek igen kellemes és hasznos szórakoztatásban részesülnek. Az előadásokat az intézet fiatal, ambiciós, képzett tanára, Schustek Adolf rendezi. Ily előadások rendezése igen finom paedagógiai, neve ői érzékre vall.

*** Eljegyzés.** Kolb Rezső, Szakál község jegyzője, eljegyezte dr Simonkay Lajos egyetemi magántanár leányát, Erzsikét, Budapesten.

*** Nyugdíjazott szolgabíró.** Biharvármegye nyugdíjbizottsága tegnap délelőtt ülést tartott dr Miskolczy Ferencz alispán elnöklete alatt. A bizottság Vass László székelyhídi szolgabírót nyugdíjazta.

*** A Barabás asztaltársaság összejövele.** Tisztelettel felkérem a »Barabás Asztaltársaság« tagjait, hogy fontosabb ügyek megbeszélése végett ma, vasárnap este 7 órakor a Széchenyi szálloda külön helyiségében minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Dr. Stocker József elnök.

*** Romlott tojások.** Napok óta házalnak egyesek Nagyváradon nagyobb mennyiségű tojással, amelyet tojáskereskedésekből vásároltak meg potom áron s varrnak a közönség nyakába jó drágán. A potom árnak az a magyarázata, hogy a tojások a kereskedőknél mérszbe voltak eltéve és megromlottak, a drágaság oka pedig, hogy a közönséget sikerült felültetni s a mérszbe zápujt tojást romlatlanul eladni. Felhívjuk rá az illetékes tényezők figyelmét.

*** Névváltoztatás.** Borgenicht Jakab nagyvárad-i lakos vezetéknevének »Boros«-ra változtatását a belügyminiszter megengedte.

*** Leverik a villamos lámpákat.** A villamos vezetéknek sok ellensége van. Az látszik, hogy hol ezen, hol azon az utcán egész sor villamos körtének az üveg burokja le van verve. Legujabban Vizvezeték-utczán törték össze ezeket az üvegeket valami jómadarak. Azt hisszük, hogy felnőtteknek nem igen lehet ilyen kedvtelésük, hanem éretlen suhanczok gummipuskázzák le az üvegeket.

Helyénvaló lenne, ha a rendőrség e tekintetben valami szigorubb eljárást hozna be, amely általán megvédhetné némileg a közvilágításra szolgáló üvegburákat a pusztitástól.

*** Házi estély.** A nagyvárad-váraljai-velencei kath. kör, a kath. legényegylet Telekutycai helyiségében házi-estélyét nem 27-én, hanem november 20-án fogja megtartani, a legényegylet rendezőségének közreműködésével. A táncmulatságot érdekes műsor előzi meg. A kör külön meghívót nem bocsát ki. Ezuton hívja meg tagjait és azon családokat, kik a kath. legényegylet háziestélyére szülő belépő jeggyel bírnak.

*** Munkások bosszúja.** Kovneból jelentik, hogy Bosszyeninél von der Recke báró földbirtokost megölték munkásai, mert felszallta az engedelmé nélkül tartott munkásmulatságot.

*** Egy derék ember halála.** Őszinte részvéttel értesülünk egy derék polgár haláláról. Schmidt Károly, a régi Janky-czég volt irodafőnöke, s utóbb Rimanóczy Kálmán építészeti irodájának könyvelő-pénztárosa volt. Szaktudásával, a pedansságig menő becsületes-ségével és munkásságával köztiszteletet és becsületet vivott ki. Az utóbbi napokban gyengélkedett, de családja nem sejtette, hogy életereje végéhez közel jutott. Tegnapelőtt még munkálkodott, csak mikor este lakására tért, panaszkodott övéinek rosszullétéről. Halála tegnap szombaton délelőtt váratlanul következett bevalószínűleg szélhűdés folytán. Temetése holi nap, hétfőn délután 3 órakor lesz. A családi gyászjelentés következő:

Uzvegy Schmidt Károlyné szül. Stadler Mária mint hitves; Oszkár és neje szül. Horváth Erzsébet, Irén, Lujza és Gizella mint gyermekek; Emma és férje Bölcskési Boldizsár, Irma és férje Erdélyi Antal mint testvérek, valamint számos rokon és jó barát nevében is megilletődött, fájdalmas szívvel tudatják, a hű férj, az önteláldozó, jóságos atya, szerető férj és rokon, őszinte barát Schmidt Károly könyvelő-pénztáros s az ev. egyház presbyterének tolyó hó 12-én délelőtt, munkás, becsületes, példás keresztény életének 60-ik évében, Isten kifürkészhetlen akarata szerint váratlanul, hirtelen történt elhunytát. A kedves halott földi maradványai folyó hó 14-én hétfőn délután 3 órakor fognak a Körös utca 44. sz. a. gyásháznál az ág. h. ev. egyház szertartása szerint megáldatni s innen az újvárosi központi ev. temetőben a feltámadás reménysége alatt nyugalomra helyeztetni. »A mi napjaink hasonlatosak a hirtelen elhanyatló árnyékhoz, de te Uram mindörökké megmaradsz... ne hagyj el hát minket a Jézusért!« Nagyvárad, 1904. november 12-én. Áldás emlékezetén! Béke porrai felett!

*** Állitáskötelesek figyelmébe.** A honvédelmi miniszter az 1905-ik évi ujonczozásra vonatkozó előmunkálatokat elrendelte, hogy az kedvező eredménnyel fogatosított-hassék, ha a törvényhozás az ujonczjuttalékot megszavazza. Az állitáskötelesek összeírása végett azok, akik 1884, 1883, 1882-ik évben születtek, kötelezve vannak a községi előjárásánál — tekintet nélkül arra, hogy odavaló illetőségűek-e, vagy sem, legkésőbb december hó végéig jelentkezni, az összeírás jegyzékbe leendő fölvtétel végett. A sorshuzás 1905. febr. 12-én tartatik meg, de az csak az első korosztályban összeirt ifjakra nézve eszközlendő. A családtenntartók kedvezménye iránt kérvényeket január és február havában kötelesek benyújtani. A felszólamlási kérvények és azok mellékletei bélyegmentesek. — Az öröklött mezei gazdaságok birtokosai, papjelöltek, pap-növendékek, népiskolai tanítók, tanítójelöltek, kedvezmény iránti kérvényeket az összeírás céljából való jelentkezésük alkalmával január vagy február hóban, legkésőbb a fősorozás idején a sorozó-bizottságnál benyújtani tartoznak. — Azok, akik az egy évi tényleges szol-

gálat kedvezményére igényyel bírnak, ezen igényöket vagy előleges önkéntes belépés által, vagy pedig a sorozás alkalmával érvényesíthetik.

* **Jótejkony adomány.** Ritoók Margit urhölgy, ki a Gyermekbarát Egyesület jótejkonyosági akcióinak egyik leglelkesebb tagja és legbuzgóbb támasza — mint értesülünk — száz darab kendőt osztatott ki a községi leány iskola tanulóinak közt.

* **Bérekocsik vizsgálata.** A szokásos bérekocsi-ló és szerszám szemlét nov. 9. és 10-én tartotta meg a rendőrség a lóvásártéren. Bemutatóra került 104 egyfogatu és 13 két fogatu bérekocsi. A szemle eredménye általán kielégítő, amennyiben az egy fogatu bérekocsi közül 9-et, a kétfogatuak közül 2-öt utasított vissza a hatóság, azért, mivel gyenge lovakat mutattak be. Ezek azonban, ha a mostani hétfői lóvásáron kicserélik lovaikat s megfelelőket állítanak szemlére, kedden szintén kapnak sorcedulát és állomás helyet. A szemléről távol maradt 50 egyf. és 8 kétf. bérekocsi (valószínűleg a selejtése) ezek részére 24-én (csütörtökön) délelőtt 8 órakor pótszemlét tart a rendőrség, amely bérekocsi ezen szemlérel lemarad, sem sorosságot, sem állomást nem nyer. Ideje lenne, ha a rendőrség már elrendelné a zárt bérekocsi használatát, tekintettel a téli időre.

* **Ellopott szövetek.** Kohn Mór (Pollák Pál szállító kézbesítője) tegnap este a Fő-utcán, Szt. László téren és Zöldfa utcán át elveszített kocsijáról egy Tonk Emilre címzett csomagot (Ebben egy diványtakaró, 3 párna és egy méter 75 cm. szövet. (Értéke 80 kor. volt.) Ezuton kéri a becsületes megtalálót, szolgálta be a rendőrséghez az elkallódott s kárára irt holmit.

* **Czellővészlet Kardón.** A nagyváradi 4-ik honvédegyezred, november hó 26-án, délelőtt Kardó község határában czellővészletet tart. Az ezred parancsnoksága felkérte Biharvármegye alispánját, hogy a czellővészlet alkalmából a szükséges óvintézkedéseket rendelje el.

* **Jótejkonyozású táncszertély.** A »Nagyváradi protestáns jótejkony egyesület« nemrég tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az általa múlt évben rendezett sorsjátékból fennmaradt nyereménytárgyak értékesítése céljából, — estélyt rendez. Ennek foganatosítására felkérte a közbizalommal megválasztott elnököt: *Nadányi Károlyné* úrnőt, ki *lelkes ügybuzgalommal* azonnal hozzáfogott a munkához és serényen fáradozik azon, hogy ez az estély minden tekintetben sikerüljön. Néhány ügybuzgó választmányi taggal szövetségbe megbeszélte az estély rendezésének körülményeit és megindította az akciót, a pénzügyminiszterhez intézendő kérvényre, — illetőleg engedélyre nézve; igyekszik bevonni a nemes cél biztosítására mindazon ténylezőket, melyeknek megnyerése sikert jelent. A teaestély *január hónapra van tervezve*; mihelyt az estély előkészületei be lesznek fejezve, *Nadányi Károlyné* elnökő összehívja a női választmányt és az Egyesület összes tagjait, s bemutatja az estélyre vonatkozó teljes előkészületeit. Bizonyosak vagyunk abban, hogy ez a teaestély egyike lesz a legsikerültebb mulatságainknak, a mit annival inkább hiszünk, mert a közönségnek nemcsak alkalma lesz szép, értékes tárgyakat nyerni, hanem nemes, jótejkonyozású cél is előmozdítani.

* **Lopás.** A hidegebb idővel együtt beállott a tolvajok szezonja. Az idén különösen nagy tevékenységet fejtenek ki ezek a kétes alakok nemcsak városunkban, hanem megyeszerte. A rendőrség nem győzi a lopási esetek nyomozását, melyeket bejelentenek, pedig nagyon sok esetben jelentést sem tesznek a károsultak. Tegnapelőtt este a Kolozsvári-utca 34. sz. alatti udvari lakásból emeltek el egy nagy fazék töltött káposztát, mely vasárnapra lett elkészítve. A tolvajok olyan vakmerőek voltak, hogy már este 9 órakor manipuláltak, mikor még a házban fuvoltak. Így aztán utánuk iramodtak s a tengerit, melyet a tolvaj

elvetett, vissza is vették. A töltött káposztából azok fognak lakmározni, illetve lakmározta, a kikre a gazdasszony a vasárnapi menü készítésénél nem számított.

* **A Kakas Márton legújabb számból.**

Az új jöledsur.

— Alfréd, ne menjél közel a bikához! Az ilyen állat nem érti a tréfát.

— De papa, hiszen nincs rajtam semmi piros!

— Mindegy! Az a bika lehet színvak is.

Az insbrucki egyetem.

— Mit szólsz az insbrucki egyetem eseményeihez!

— Azt, hogy azon az egyetemen legtöbbet tanulhat — az osztrák kormány.

Kapuzárás a Városligetben.

A panorámás: Azt a pófozni való embert ne pakoljátok el, Johann. Ugy is ki kell reperáltatni a tavaszra.

Johan: Söse költsön rá, Herr von Paruska. Ha már itt végképp kiszolgált, jó lesz Párisban belügyminiszternek.

Érthetetlen.

— Érthetetlen! Már négy hete vagyok katonaság még nem kaptam szerelmes levelet.

Samuka érdeklődik.

I.

— Ugy-e a papának birkaszeméi vannak?

— Miért Samuka?

— Tegnap is haragosan mondtad neki, hogy mindig a kisasszonyon legelteti a szemét.

II.

Mama, a keztyű muzsika?

— De hogy muzsika, te csacsi.

— Pedig a papa azt mondta, hogy megtanít téged kesztyűbe dudálni.

III.

— Mondjad mama, aranyóra vagy te?

— Már hogy volnék az.

— Azért kérdem, mert a papa azt mondta tegnap, hogy becsapott téged.

IV.

— Ugy-e a papa keveset pipázik?

— Miért Samukám?

— Mert azt mondják, hogy kevés a vágott dohánya.

* **Az első fagy.** Az utóbbi hűvös, deres éjszakák után tegnap éjjel beköszöntött a tél. A hőmérő higánya erősen a fagy pont alá szállott. Reggelre 3—4 milliméter vastag jégkéreg borította az álló vizeket. A nyári nagy szárazság után új életre kelt növényzet egyrészt összehervasztotta s csak erősebbek bírták ki a fagyot. A tél beállta a szegény emberekre különösen káros, mert sok munkát be kell szüntetni, ha tovább is ilyen hideg lesz.

* **Ellopták a gyűrűt.** Lovas Teréz szakácsnő panaszt emelt; hogy Szt. János u. 31. sz. a. lakásáról az éjszaka, míg aludt valaki két drb. köves arany gyűrűjét 20 kor. értékben elvitte. Nyomozás.

* **Találtak.** egy szörme boat, átvehető a rendőrségen.

* **Bucusz hangverseny.** Ma, vasárnap este tartja *Rács* Károly debreczeni cigányprimás bucusz hangversenyét a *Royal-kávéházban*. A jőnevű cigányprimás közkívánatra meghosszabbította a szerződését.

* **Van szerencsém a n. é. közönség** szíves tudomására hozni, hogy a körösparti vendéglőmben, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztem be. Jó ételekről és kitűnő italokról gondoskodva van. Minden este elsőrendű cigányzene, friss csapolású Dréher sör, zóna reggelik, hideg és meleg ételek minden időben pontos kiszolgálás és olcsó árak mellett kaphatók. Nyári és téli kényelmes fedett helyiségeim módot nyújtanak a legkényesebb igényeket kielégítenem. Midőn ezt a n. é. közön-

ségnek b. tudomására hozom azon szerény óhajomnak adok kifejezést, hogy úgy mint a jelenben, a jövőben is minél számosabb b. látogatósaikkal engem továbbra is megtisztelni szíveskedjenek. Kiváló tisztelettel *Szabó Gyula*, vendéglős. Abonensek felvétetnek.

* **A Horgony-Pain-Expeller** (Richter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi, népszerű házi szerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expellert, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a »Horgony« védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak! eredeti üveget elfogadni.

* **Az osztálysorsjáték játékterve.** A magy. kir. szab. osztálysorsjáték hivatalos játéktervét, a melyből az világlik ki, hogy összesen száztízezer sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki, a nagyközönség bizonyára ismeri. Tudja ugyan róla azt, hogy a világ valamennyi osztálysorsjáték-terve közt a legjobb, de mégis csupán csak nagy számot lát benne. Hanem az élet elevevességét vitték a sorsjátékba azok az adatok, amelyeket nemrég egyes főnyeremények nyerőiről megtudunk sikerült, s a melyeket akkor közöltünk is. Egész sor ember; iparos, hivatalnok, kereskedő, gazda, önálló és alkalmazott vonult el előttünk, a kik hol egy-egy nyolczad, hol egy-egy negyed sorsjeggyel vagyonna tettek szert. Ok az eleven bizonyítékai és hirdetői annak, hogy a magy. kir. szab. osztálysorsjáték játékterve megfelel világszerte elterjedt kitűnő híreinek.

* **Sétahangverseny, A 37-ik gyalogezred 40 tagból álló zenekara** ma délután tartja első hangversenyét a *Kereskedelm Csarnok* nagytermében. Buffet és uzsonna felszolgálásáról gondoskodva van. Belépti-díj 50 fillér karzat 30 fillér, kezdete fél 5 órakor.

* **Ritka kedvező alkalom** kínálkozik igen tisztelt olvasóinknak, kézműáru szükségletét beszerezni. A közkedveltségnek örvendő s általános szolidaritásról s jó és finom áruiról elismert *Wallerstein Fülöp és fia* cég más vállalat miatt hatóságilag engedélyezett végeladást csinál, s az egész raktár készletét, gyári áron alól kiárusítja. Saját érdekében felhívjuk ez uton is t. olvasóink figyelmét erre a ritka kedvező alkalomra.

* **Egy elmaradt amerikai utazás.** Alig egy pár hete történt, hogy egy felvidéki munkás-család a nagy nyomor és munkahiány miatt el akarta hagyni hazánkat. Csekély vagyunkjukat pénzzé tették és Fiuméba hajóra szálltak. — Csak legényfiuk maradt itthon, mert mág katonaköteles volt. De ez is elhatározta, hogy ha az új világban kedvez szüleinek a szerencse, ő is kivándorol az új hazába. A hajóstársaság első állomásán, Palermóban, a kivándorló hajó fedélzetén a kikötés első pilanában két rendőr kereste fel a mi emberünket és tolmács segítségével megértették vele, hogy egyelőre nem utazhatik tovább se ő, se a családja. A szegény ember kétségbeesve rimánkodott és izgatottan kérdezte: »Hát miért akarnak letartóztatni, mikor semmit sem vétettem?« Csak hosszas magyarázat után sikerült vele megértetni, egy a rendőrséghez érkezett sürgöny alapján, hogy magyarországi fia kéri ne utazna tovább, mert a nála megőrzésre hagyott osztálysorsjegye, melyet Török A. és Társa bankházában Budapest, Teréz körut 46 sz. alatt vásárolt, megnyerte a legnagyobb főnyereményt. Természetes, hogy ilyen örömteljes meglepetés után sietve visszautazott falujába és eszeágába se jutott Amerikába kivándorolni.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: Dunanan apó és fia utazása.

Hétfő: Radnóthy, új színmű. Itt először.

Kedd: A baba, operett.

Szerda: A baba, operett.

Csütörtök: Utazás az özvegység felé, vig-

játék.

Péntek: Boccacció, operett.

Szombat: Boccacció, operett.

Vasárnap: Délután: Egyenlőség, fantázia.

— Este: Svihákok, operett.

A bajusz. Verő György pompás magyar operettje ismét megtöltötte a színházat; a tavalyi jó előadásnak méltó utóda most az idej, bár egyik-másik szereplő változása folytán a siker egészen azokhoz a szerepekhez fűződött, mint tavaly. *Garzó Adélnak* éneke is, játéka is csak dicséretet érdemel, legtöbb helyen fölért Parlagival; a kitől csak táncz dolgában maradt el. *Baracsi Rózi* tökéletesen beletalálta magát a kis szobaleány kedves szerepébe, itt-ott még jobb is volt Berlányi Vandánál, a minél nagyobb dicséret nem kell. *Rédey István*ban nem volt meg a kellő szelesség, könnyedség és gyerekeség, a mi Ottó szerepéhez szükséges. Kár, mert látható ambícióval készült szerepére, ezuttal azonban a szerep és az egyéniség hadilábon állottak. A többi szerep régi jó kezekben ragadta tapsokra a közönséget, melynek «A bajusz» úgy látszik, egyik kedvencz műsordarabja lett. —r.

Vasárnapi előadások. Holnap vasárnap — mint rendszeren — két előadás lesz a színházban. Délután Herczegh Ferencznek az ezidő szerint legkedveltebb magyar zsinpadi irónak kedves, bunyevác-lányai és gavallér huszártisztjei vonulnak föl a *Gyurkovics leányok* című pompás vigjátékban, amelynek főszerepeit: E. Kovács Mariska, Agnelli Irén, Baracsi Rózsika, Hidy Irén, Benkó Jolán, Klenovits, Tóth Elek, Sümegi, Rába, Bérczy és Rédey játsszák.

A nagyváradi Gyurkovics lányoknál szebb szépség kiállítás nincs az egész országban. — Este Offenbach remek zenéjű operettjét, a *Dunanan apó és fia utazását* adják elsőrendű szereposztással. A «Jupla Catharina» kedvencz, régi hangjaira bizonyára ezuttal is megtelik a színház.

Radnóthy. Hétfőn ismét ujdonságot mutat be a színház. Ezuttal kerül színre Kampes János nagyszerű színműve: *Radnóthy*. Ez a darab a maga izgatón érdekes problémájával, a nőkérdés merész és új bonczolgatásával elsősorban a hölgyvilágot fogja érdekelni, mert a diadalmas szerző zászlajára a férfi és nő szerelmi egyenjogúságát írja föl. A forrás levegőjű darab főszerepei: E. Kovács Mariska, Szerény Gizella, Szarvasi és Tóth Elek kezeiben vannak letéve. Az ujdonság bemutatója iránt már napok óta nagy érdeklődés mutatkozik a közönség soraiban.

Z E N E.

Mozart hangverseny. A Nagyváradi «Harmonia» Zene egyesület választmánya végleg megállapította a f. hó 20-án tartandó Mozart hangverseny műsorát. A hangversenyt rövid bevezető beszéd fogja megelőzni a Mozart stylus ösmertetésével, mely után következnek:

1. Nyitány a «Don Juan» cz. operából előadja az egyesületi zenekar.

2. Clarinett Quintett. Előadják I. hegedű Smerkovszki József, II. hegedű Dr. Waldmann Béla, viola Grósz Zsigmond, czelló: Szmarzluka Ernő, clarenitt: Vomácska József urak.

3. «D moll»-concert. Zongorán előadja:

Varró Domokosné urhölgy, zenekari kísérettel.

4. «Az álomkép» műdal, énekl. Dr. Krüger Jenő ur, zongora kísérettel.

5. «G moll Symphonia» előadja az egyesületi zenekar.

Bizonyára nagy érdeklődést fog kelteni az egyesület improvizációja, mintegy 80 tagu zenekara, melynek valamenynyi tagja kiválóan képzett muzikus. E zenekar mely az arálynak megfelelően 25 első, 25 másodhegedűs, 5 viola, 5 celló, 5 nagybőgő és egy teljes fuvós részről áll, szorgalmasan tartja próbáit, hogy a legjobb összevágó előadásban mutathassa be magát. A hangversenyre, minthogy közérdekű ügyről van szó, nem küldetnek meghívók, hanem falragaszok útján N.-várad város közönsége lett meghíva. A helyárak 3 K. 2 K. és 1 koronában állapították meg. Jegyek előre válthatók: Láng József és Sebő I. Imre könyvkereskedésében.

TÁVIRATOK.

A czár és Vilmos császár találkozása.

Bécs, nov. 12. (Saját tud. táv.) A Neues Wiener Tagblatt pétervári beavatott köréből vett hírt közöl, hogy a czár és német császár találkozása végleg el van határozva. A találkozás közelebb meglőrténik.

Az innsbrucki diákok.

Innsbruck, nov. 12. (Saját tud. táv.) Az itteni német diákok küldöttségben mentek a rektorhoz s kérték, hogy mindazok az olasz tanulók, akik a német egyetemen be vannak írva s részt vettek a zavargásokban, zárassanak ki az egyetemről. A rektor azt válaszolta a küldöttségnek, hogy a vétkes olasz egyetemi hallgatók a törvény egész szigorával fognak büntettetni.

Véres verekedés a bécsi egyetemen.

Bécs, november 12. (Saját tud. táv.) Az itteni egyetemen ma véres verekedés volt a német és nem német diákok között. A harcz abból keletkezett, mert a német diákok küldöttséget menesztettek az innsbrucki események miatt a rektorhoz, de a rektor válaszával nem voltak megelégedve.

NYILTÉR.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, új „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legújabb divatu és a legjobb minőségű őszi és téli szövetim** raktáron vannak, melyekből a legújabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét **sima, fekete** áruimra, melyekből nagy raktár tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Állandóan nagy választék **reverenda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedül raktára a mai idény legszebb és legcélszerűbb **hit, remény, szeretet**

övének (cingulus), mely egyedül csak nálam **szereshető be.**

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel!

Bumbera Imre,

65

polgári- és papiszabó.

Zala Ferencz és Társa

megnagyobbított áruházában

Főutca és Bémert-ér.

Legnagyobb választék:
a legújabb uri **kalapok,**
czipők és **fehér-**
neműekben, folytonos
ujdonságok **nyakkendők**
és **sportcikkekben.**
LOVACRIN
mesés hatású hajnövesztőszer
főraktára.

Dániai bőr-kabátok.

Dániai bőr-kabátok.

REGÉNYCSARNOK.

Egy kis hazugságért.

Németből: Nelly.

12

»Hála Istennek, van egy mentség — «mondá Egon. »A doktorok véleménye szerint 11 órakor kellett a gyilkosságnak történni. Csak azt kell tehát igazolnom, hogy már 11 órakor itton voltam. Ezt pedig te igazolod rólam.

»Én?« kérdezte Edit ijedt csodálkozással.

»Természetes, hogy te! Nem látott engem senki a mikor haza jöttem. De én becsület szavamra mondom, hogy már 10 órakor szobámban voltam és onnan reggelig ki sem mozdultam. Nem elég neked az én szavam?«

»Mindenesetre, nagyon elég. De ebből még azt nem mondhatom, hogy téged láttalak. Ez hazugság volna.«

»Ostobaság! harsogta a gróf. Hazugság?! Itt arról van szó, hogy egy tény mellett tanuskodjál, a mely mellett ott van Hohenstein gróf szava, s ez ép olyan biztossá tesz, mintha saját szemeddel láttad volna.«

»Állításodnak igazságáról én szilárdan meg vagyok győződve. De gondold meg azt is, hogy ebben az esetben az én tanuságomra semmit sem adnak, ha azt nem mondhatom, hogy téged láttalak. Ezt pedig nem tehetem! Ez hazugság volna és hazudni... engedj meg Egon, ... de nem fogok soha, Ne fordulj el tőlem! Mindenemet odaadom, minden erőmöl rajta leszek, hogy ártatlanságod kiderüljön, mindent megteszek — «

»Mindent? — szakította félbe a vár ur keserű gunnyal — mindent, csak azt nem, a mi az elfogatás szegényét egyedül képes elhárítani rólam!«

Sötét szemei tüzből égtek, egész teste remegett az izgatottságtól, az erőfeszítéstől, melylyel magán uralkodni igyekezett. Oda lépett a reszkető leány mellé, félig könyörgő félig fenyegető hangon így folytatta: Edit! képes volnál te arra, hogy testvéred becsületét,

talán még életét is kockára tedd? Edit, az Istenért, mondd hogy nem! Másban ugy sem bízom, csak te benned; ne keljen itt is olyan félelmesen, olyan keserűen csalódnom! Jobbja görcsösen szorítja meg nővére karját.

Ebben a pillanatban egy kocsi robogott be a vár udvarára. A grófnak elég volt az ablakon kipillantania, s meggyőződhetett, hogy a félelmes látogatók már itt vannak. Még egy utolsó kérő, kérdő pillantást vetett nővére halott halvány arcára azután bezárult mögötte az ajtó.

Edit tanácstalanul támaszkodott az asztalra. Kezét jég hideg homlokára tapasztotta, a hol gondolatai olyan zavartan, olyan vadul hullámzottak. Mit tegyek, mit tegyek? — kérdezte újra meg újra önmagától. »Hamis tanúságot ne szólj« mintha lángbetűkkel írva jelennének meg e szavak lelki szemei előtt. Szabad lesz megszegni Isten szent törvényét? megszegni az esküt, mint egykor tanítónője előtt tett hogy ajkát hazugság nem fogja meg szentségteleníteni soha? De ha ez nem teszi? Vajjon lecsendesedik-e majd bátyja? Belátja-e, hogy másképp tennie nem lehetett? Nem veszíti-e el örökre szeretét és bizalmát? Nem, nem tovább e gondolatokkal! — Elmegy ő hozzá, kell még más mentésnek is lenni.

Ingatag léptekkel indult kifelé, de nagy lelkierejével mégis eléggé uralkodott magán. A mint a szalonba belép, egy magas termetű, fekete ruhás urral találta magát szemben, aki a fiatal grófnőt a legnagyobb udvariassággal köszöntötte, s magát a szomszéd város rendőrbiztosaként mutatta be. Mint mondá, nagyon sajnálja, hogy ilyen kellemetlen körülmények azok a melyek alkalmat adtak jelenleg arra, hogy a Hohenstein-kastély urnőjét először üdvözölhesse. Reméli azonban, hogy e-fájdalom, szükséges — kötelességével hamar végezni fog. Gyakorlott szeme rögtön észrevette a fiatal grófnőt minden önuralma mellett is, hogy a dolog állásáról már előzetesen értesült. Azért minden megszakítás nélkül folytatta tovább a kihallgatást — mert mégis csak az volt e látogatás, minden udvarias külszine mellett is

»Tehát Méltóságod már 10 óraker itthon volt a kastélyban? fordult kérdőleg a grófnőhöz, a ki büszke egyenes tartással állott egy veres bársony szék, mellett.

A gróf igent intett fejével.

»Látta Méltóságodat a házbeliek közül valaki, vagy beszélt valakivel?

Egon gróf válasz helyett nővére pillantott. A hivatalnok e pillantást megértve mindjárt igen meglegedett arccal fordult a grófnőhöz:

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, nov. 12.

Buza apr.-re	— — — —	10.28
Buza okt.	— — — —	8.75
Rozs apr.-re	— — — —	7.99
Tengeri májusra 1905.	— — — —	7.56
Zab okt.-re	— — — —	7.35
Repcze aug.-ra	— — — —	11.20

Értéktözsde.

Budapest, nov. 12.

Osztrákhitelrészvény	— — —	10.15
Magyar hitelrészvény	— — —	786.—
Leszámitoló bank	— — —	463.—
Rimamurányi	— — —	530.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	644.—
Közuti vasút	— — —	584.—
Városi villam's vasút	— — —	344.—

Hivatalos árfolyamok.

* A budapesti áru- és értéktözsde 1904. nov. 12.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.75
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.10
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	.89
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.10
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölesön	— — —	20.9—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	16.2

Osztrák járadék papirban	— — —	99.50
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	119.50
Osztrák korona járadék	— — —	99.75
1860. oszt. államsorjegyek	— — —	154.75
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.30
Magyar hitelbank részvény	— — —	796.25
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	672.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	2095.0
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.06
Német birodalmi márka	— — —	117.65
London vista	— — —	39.502
Páris vista	— — —	95.30

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Eladó gázmotor.

Egy jókarban levő, jelenleg is működő 2 lóerejű

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Schicht-szappan

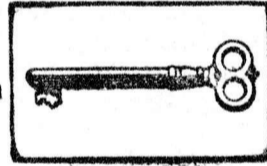
„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legklódsabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

FO-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-kávéházzal szemben.

főüzlet:
Zöldfa kávéházzal
szemben

Szabó Testvérek

fióküzet:
Zöldfa sörcsarnok
mellett

rőfös és női divat áruháza Nagyvárad Zöldfa utca

Nagy választék valódi cosztüm kelmékben **Czibelinek** női posztók, cheviottok, ruha es blouse selymek velour és legfinomabb czérna barchettekben.

Költözködési idényre:

Függönyök, szőnyegek, ág-garniturák s házilag készített paplanok és madracok feltűnő olcsó árakban.

FIÓK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-sörcsarnok mellett.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési- vizeleti nehézségeknél, vese-, gyomor- és bélbajokban, gyuladással, hólyag-, köszvényes bántalmak és vérszegénység ellen stb.

Főuri kedvenc ital, határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szer, úgy is, mint páratlan élvezeti italt, a „Répáti ásványvizet“ minden czéltudatos, elfogulatlan ivónak rendszeres használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti víz“ minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.
A polgári jótékony czélokra szánt

XXXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.435 nyereményt tartalmaz kézpénzben 512.980 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottó-jövedék kezkesedik.

A huzás visszavonhatlanul 1904. évi december hó 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a. továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottó-jövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN. Gyári-

raktár: NAGYVÁRADON,

— Fő-utca Guttman ház. —

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, yári árban.

Szolid, szabott árak!

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesítem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szálló-dával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén bank-tisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. leszámítottatok váltókat;
2. folyó számlahitelt nyújtatok;
3. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglalítatik) 10—50 évre a lehető legrovidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatlább mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottatok;
4. régebbi tarozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

Mindentéle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésére és minden díjazás nélkül szolgálók felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám

930.

Hirdetések

Jutányos áron fel-

vétetnek

„TISZÁNTUL”

kiadóhivatalában.

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték legujabb föelárusítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyeket

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
12 kor	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

VI., Gyár-utca 43. szám.

Meghívó.

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság 1904. évi november hó 26-án délután 5 órakor a saját helyiségeiben (Lévai-palota)

rendkívüli közgyűlést

tart a melyre a részvényeseket meghívja. A rendkívüli közgyűlés tárgya: Az

igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése iránt.

Tisztelettel
Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

11 §. A részvényeseket a társaság ügyében megillető jogokat a részvényesek a közgyűlésen gyakorolják, melyek minden a gyűlést megelőző nap déli 12 órájáig a pénztárnál összesen még le nem járt szelvényével együtt betett részvények tulajdona egy szavazatra jogosít.

14 §. A rendkívüli közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki részvényeit legalább négy héttel előbb nevére átíratta.

934

Uj divatáru üzlet! Uj divatáru üzlet!

KELLEMEK és ÉRDEKES.

Üzletemet folyó hó 10-én megnyitottam.

Azt látni kell, hogy fogalmat szerezen mindenki

és minden ruhakellékekkel felszerelt raktáromról.

A megnyitás alkalmából vevőimnek a Clevelandi kiállításból származó sok ezer darab gyönyörű dísz tárgyat teljesen ingyen adok még a legkisebb vásárlás után is.

Czégemre figyelni tessenek; a Szent László téren a holdas templom mellett van.

Magamat a t. közönség szives jóindulatába ajánlva és b. látogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

KLEIN MENYHÉRT.

924.

Az árak minden versenyen felül

Miért tett oly hírnévre szert Nádor Henrik és Társa cég egész Bihar megyében?

Mert czipő-raktára a legnagyobb az egész Bihar megyében!
Mert minden vevő oly czipőt kap, mint a milyet kíván!
Mert a legfinomabb kivitelű árak a legszolidabb árak mellett kézzel-kézre mennek!
Mert minden czipő, mielőtt eladásra megyen, a legnagyobb vizsgálat alá lesz véve!

Szabott árak!

936.

Mert a szolid kiszolgálása NÁDOR HENRIK és TARSÁ cégnek ma már ugy szólnán példabeszéddé vált!
Mert versenyképességére nézve a cég megközelíthetetlen!
Mert telefonon való megrendelések ugy helybeli, mint vidékiek részére a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek!
Mert Vidéki és helybeli telefon 63.

Gaedicke szerencséseje óriási!

Tizenöt millió korona nyeresémet fizettem ki rövid időn belül, közte következő főnyereményeket:

A nagy jutalmat **600.000** korona értékben **62551** számra

400000	kor. 11119 számra	60000	kor. 97263 számra	60000	kor. 78863 számra
400000	» 28916 »	30000	» 38691 »	60000	» 82528 »
400000	» 33464 »	100000	» 42758 »	30000	» 6920 »
70000	» 60912 »	100000	» 49878 »	30000	» 90964 »
60000	» 17357 »	100000	» 87991 »		

A XV. m. kir. szab. osztálysorsjátékban újból **110.000** sorsjegy **55.000** nyereséggel sorsoltak ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már **1904. november 24-én és 25-én.**

Sorsjegy-árak:

Egész	fél	negyed	nyolcad
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagg utánvét ellenében történik. — Hivatalos tervek ingyen — Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére — A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtője. Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.

Szenzációs olcsóság! Verseny nélkül

ajánlja a **Kovács L. Társa divatáru cég** Nagyvárad,
Zöldfa-utca elején a következő cikkekét:

1 Berliner schal selymezett	15 kr.	1 Szörme boa (Luezia)	57 kr.
1 mtr. Tennis flanel	12 1/2 >	1 mtr. Posztó, koczkás	23 1/3 >
1 > Gráczl london	39 >	1 > Angol london	41 >
1 > Himalája szövet	57 >	1 > Harana ezibellin	66 >
1 > Bársony parchet	23 >	1 > Atlas parchet	33 >
1 > Mintás bársony	76 >	1 > Gyász kelme	44 >
1 > atka vászon	3-95 >	1 vég Szepességi vászon	4-25 >
1 > Lepedő vászon	4-75 >	1 > Mosó kanavász	3-90 >

1 vég czéreaás kanavász 4-50 kr., továbbá ágyterítők 75 kr., abroszok 55 kr., törülközők 16 kr., paplanok 150 kr., téli keudők 33 kr., berliner kendők 95 kr., Jäger női- és férfi-ingek 55 kr., gyermek trikók 29 kr., szőnyegek 11 kr., takaró pokrócz 89 kn., miderek 49 kr., ugyszintén más ezer és ezer cikkek hasonló olcsó árban

Kovács L. és Társa cégénél
Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Női kosztóm kelme.

Női kosztóm kelme.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tételik, hogy miután a **Magyar királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak árusítás végett kiadattak.

— A **Magyar kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenötödik Sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1904. nov. 24. és 25.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1904. decz. 20. és 21.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1904. január 17., 18. és 19.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1905. márczius 28-tól ápritis 25ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 korona (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1. jut. Kor. nyer.	600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	100000
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000	1 á	80000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	60000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	50000
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	40000
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	1 á	30000
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	2 á	25000
3500 nyer.	Korona 268000	4500 nyer.	Korona 528000	5000 nyer.	Korona 916500	2 á	20000
Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1905. február 14., 15. és 16.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1905. márczius 7. és 8.				1 á	20000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			1 á	100000
1 á	90000	1 á	100000			1 á	30000
1 á	30000	1 á	30000			1 á	20000
1 á	20000	1 á	20000			1 á	15000
1 á	15000	1 á	15000			1 á	10000
3 á	10000	3 á	10000			1 á	5000
5 á	5000	5 á	5000			1 á	4000
8 á	2000	8 á	2000			1 á	3000
10 á	1000	10 á	1000			1 á	2500
120 á	500	120 á	60000			1 á	2000
4850 á	170	38.0 á	824500			1 á	1500
5000 nyeremény	Korona 1.120.500	4000 nyeremény	Korona 1.076.000			1 á	1000

Az I. osztály huzása 1904. évi november hó 24 és 25-én tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1904. évi október hó 30-án.

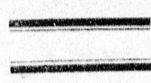
Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Havay.

Hatóságilag engedélyezett **végeladás!**

Más vállalat miatt helybeli
kézmű-, divatáru- és confectiono-

(kész női- és gyermek-felöltők) üzletünket
feloszlattuk s az árukat készpénz fizetés
mellett gyári áron alul kiárusítottuk.

Tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI

Bémer-tér, színházzal szemben.

Berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyváradi-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep

Kertészeti-telep:

NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM.

Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim:

Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)

Telefon összeköttetés.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja ujonnan nagyobbított és tökéletesen a mai kor kivánalmainak megfelelőleg berendezett műkertészeti telepét és virágcsarnokát, ahol menyasszonyi-, nyoszolyólányi-, örömanyai-, eljegyzési, bál-, bálányai-csokrok, virágkosarak, lantok, bőségszaruk, jardinerek, virágházacskák, targonczák, virágkocsik, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk föllirattal vagy anélkül, babér, ficuslevél és pálmalombokból, ugyszintén gyászszejképek, szívkeresztek, horgonykeresztek stb. egész frissen levágott

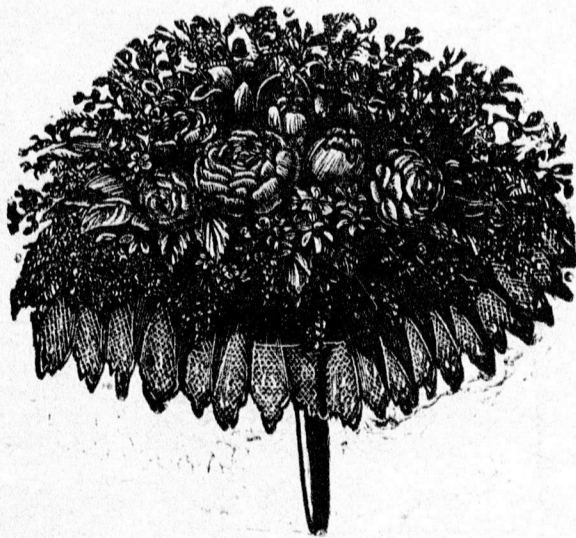
Élő virágokból:

Csokrok: menyasszonyi, koszorulányi, bál vagy bármily alkalmi szép berlini papirtartóval 1 frttól 3 frtig.

Csokrok: atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig.

Csokrok: a legfinomabb kivitelben finom selyem tartókban 8 frttól 12 frtig rózsák és Caméliákból a mi ezelőtt 15 egész 20 frtba került.

Csokrok: a legnagyobb mintá-
uak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem csipke és atlasztartókkal 18-25 frtig a mi ezelőtt 40-50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszorúk: igen szép, tartós zöldek és szép virágokból díszítve 1-3 frtig.

Babérkoszorúk: ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2-5-10 frtig.

Ficus és Magnolia koszorúk: a legnagyobb mintá-
uak a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal díszítve 10-25 frtig a mi ezelőtt 35-40 frtba került.

A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban a lehető legcsinosab kiállításban és a legjutányosabb árak mellett készíttetnek.

Ugy a helybell, mint a vidéki megrendelések teljesítésére kiváló gond fordítottatik s a pontos elküldésért szavatosság vállaltatik. Szemzés által nemesített, a leghálásabb virágzású és legkedveltebb fajokból összeválogatott 80.000 drb magastörzsű és 50.000 drb gyökérnemes (Wurzelecht) rózsák van előkészítve. Az árak oly alacsonyok, hogy nincs az országban kertészet vagy rózsatelep, mely e tekintetben alantirt teleppel versenyre kelhetne. Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szívesen szolgál

750.

a Nagyvárad-velencei műkertészeti- és rózsatelep
Nagyváradon.

BOROS I. órás és ékszerész Nagyváradon.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy **óra- és ékszerüzletemet Nagyvárad, Fő-utca,** (Nyíri gyógyszerár mellett) jelentékenyen kibővítettem és a legfinomabb, legmodernebb árukkal szereltem fel.

Allandó raktáron tartok nagy választékban legfinomabb kivitelű férfi és női aranyórákat, lánczokat, valamint mindennemű arany és ezüst ékszereket. Az eddigi hiányt pótolva, tiszteletben a legjobb minőségű látványos készleteket is berendeztem, melyre a t. közönség b. figyelmét külön is felhívom. Kézzel készített tula, ezüst és nikel zsebórák, szabályozott svájci óra órák nagy raktára.

Jutányos szolid áruk.

Javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek. Az eddigi szives bizalmat megköszönve, további becses pártfogást kér, tisztelettel:

Boros I.

órák és ékszerész.

867.

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban a lap
kiadóhivatalában.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz

gyártmányaink egyedüli eladásával Biharmegye számára:

Spitzer Testvérek nagyváradai cég
van megbízva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlanul jó tartósságú hazai pokróczokra felhívjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

valódi gácsi pokrócz

másnál Biharmegyében nem kapható. Szavatosságot tehát csak a nevezett cégnél vásárolt pokróczokért vállalunk.

Az áruk ugyanolyan olcsók, mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1904. okt. hó.

Tisztelettel

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár

Szőnyegekben csak practicus tartós jó minőségűek.
Lópokróczok darabja 1 forinttól kezdve.

Vidéki és helyi.
telephon: 398.

Értesítés.

Vidéki és helyi
telephon: 398.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad és Biharvármegye n. é. közönségét, hogy a Gilányi-utcán 5-7 sz. a. saját telepünkön levő gőzmosóházunkban a legújabb rendszerű és legököltebb

vegyszer mosóházát és vegyszer tisztító

is berendeztük.

A midőn költséget nem kimélve vállalatunkat ezen iparággal kibővítettük, oda törekszünk, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben kielégítsük és hogy a legfinomabb ruhaneműeknek a **vegyszer tisztítása és vegyszer mosása** nálunk eszközöltessék.

Vegyszer tisztításra és vegyszer mosásra elvállalunk minden női, férfi- és gyermek ruhákat, selymeket, szöveteket, kézi munkákat, szőnyegek, függönyöket, csipkéket, egyenruhákat, papi reverendákat, szóval minden olyan tárgyat, mely a **vegyszer tisztítást és vegyszer mosást** igényli és azokat gyorsan és pontosan haza szállítjuk.

Vidéki megbízásokat s legrövidebb idő alatt eszközölünk.

Ruha plissézolásokat jutányos árban elvállalunk, ruha javításokat kívánatra teljesítünk.

Tisztelettel:

A nagyváradai gőzmosóház igazgatósága.

Árak:

Férfi öltönyök	— — — —	2.50 K.
Selyem Blous	— — — —	1.20 feljebb
Selyem alj	— — — —	2.40 »
Szövet alj	— — — —	1.60 »
Szövet alsó szoknya	— — — —	1.— »
Szövet Blous	— — — —	80 »
Női kabátka	— — — —	1.60 »

Diszes darabok megfelelően magasabb árban.

HOFFER BERTALAN PAPLANGYÁRA.

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca, Adorján ház.

Minthogy más vállalat miatt

paplangyáramat feloszlatom,

a raktáron levő összes **KÉSZ PAPLANOK**, Cachmir kelmék, színes glottok, schiffonok, maradék kelmék stb, minden elfogadható áron elárusítatnak.

Berendezés és gépek olcsón eladó.

HOFFER BERTALAN

paplangyára

Helyiség átadó.

Szilágyi Dezső-utca, (Adorján ház).

Diószeghi István

Órás és ékszerész

Nagyvárad, Kossuth-(Sas)-utca

(Hajnal-palota.)

Elvállal: 929.

órákat, ékszereket

javitás végett.

Jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

Csak
Globus
tisztító
kivonattal
tisztítsunk

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen ellismert kattanó és
fájdalomcsillapító bedörösléssel
használt házi- és be-
sarlásnál, — a mely
minden gyógyszerárban
kapható, — mindig figye-
lemmel legyenek a „Hör-
gony” védjegyre.

Szépírászati tanfolyam.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy nálam mindenki, s ha még oly rossz írással bírjon is, a

szép- és rondírást

18 éven át szerzett tapasztalaim alapján kiváló könnyű módszerem által igen rövid időn belül elsajátíthatja.

Egyszerű és kettős könyvvitel, valamint magyar-német levelezés tanítása.

Elfogadok mindennemű **Calligraphiai munkát, albumok díszírását, nemességi oklevelek másolását és kereskedelmi könyvek újbóli felfektetését és óránkénti vezetését is.**

! Mérsékelt árak !

Kiváló tisztelettel

F e h e r B é l a

okl. szépíró-mester

Nagyvárad, Lovas-utca 8. szám, a Nemzeti-hídfő újdorosi oldalán.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult házi- és kórházi szerkesztésű, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, oszónál és meghűléseknel bedörösléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orvosi győzőjével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi széküldés.

Kiváló szerencse Török-nél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 1 millió korona nyere-
ményénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt
A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

10.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
ut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti
sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 3,
vagy kor. 6.—; 1, eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

i. é. november hó 24-ig bizalommal hozzánk beküldeni

TÖRÖK A. ÉS T. SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS T. SA** bankházának Budapest.

Kérek részemre, I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző tör-
mellékelve bankjegyekben (bélyegekbén) } lendő

Pontos cím:

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi szabó,

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas” kávéház
mellett

Van szerencsém az **uri közönség** figyelmébe ajánlani
férfi szabó-üzletemet,

a hol a legfinomabb hazai, angol és francia szövetekből legújabb
divat szerinti öltönyöket és felső kabátokat a legolcsóbb árakért készítem.

Tisztelettel:

606

SZ. KOCSIS JÁNOS, férfi szabó.